

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia

— PIAŢA LIBERTĂŢII BRAŞOV. —

TELEFON 226.

Abonament anual 860 lei.

Pentru stăruinătate 800 lei.

Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Bariţiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuşi, cetăţene, şi pentru
tine, la libertate, legalitate şi cinste.

După interviewul d-lui Al. Vaida.

Bârfitorii ţării

Acest epitet este de stătea ori şi cu atâtea sete atribuit de către liberali fruntaşilor partidului naţional-ţărănesc.

În ultimul său număr oficiosul guvernului, zăpăcit de infierarea aplicată guvernării de azi de către d-l Al. Vaida Voevod prin recentul interview din „Lupta”, ajunge până la mentalitatea disperatului eșit din minţi. Din puhoiul de otrăvite epitete isvorât din patimile acestei redacţii liberale, e destul dacă amintim idioata şi criminala acuzaţie adusă d-lui Al. Vaida, că în sentimentele sale „este exact ceace visează şi conducătorii partidului maghiar din Ardeal şi acei ai guvernului dela Budapesta”.

Pentru orice cetăţean conştiinţent e de prisos rectificarea, care calcă în picioare şi spulberă fără urmă această bolnavă secreţiune a infierăntului creier liberal. Se pare că temperatura redacţiei „Viitorului” a trecut cu mult peste normal.

Nu ne-am putea explica altfel neghiobia ca un ziar românesc — nu orişicare! — ci oficiosul guvernului, să facă astfel de afirmaţiuni despre un fost prim-ministru al Ţării româneşti.

Nu însemnează oare aceasta o bârfire a însăşi ţării?!

Trecutul d-lui Vaida este oglinda curată a faptelor celui mai bun, celui mai sincer şi îndrăzneţ apărător al neamului său. De încrederea acestui

neam — şi nu din urne hojite!! — a fost chemat să ia în mână conducerea frânelor ţării, pe cari nu le-a murdărit ca acuzaătorii d-sale, ci le-a cinstit. Şi tot din încrederea neamului se află azi între cei-ce poartă steagul, care simbolizează nădejdele de mai bine şi aspiraţiile neamului românesc.

A afirma despre d-sa că „visează la fel cu guvernul din Budapesta” — însemnează nu numai a bârfi pe fruntaşii vieţii politice a ţării ci mai mult: a-şi bate joc de întregul neam românesc solidarizat cu sentimentele şi convingerile patriotice ale fostului prim-ministru Al. Vaida-Voevod, în curând iarăşi ministru.

Cine bârfeşte deci ţara?!

Cât priveşte afirmaţia „Viitorului” că la Liga Naşionilor d-l Vaida se ra întâlni cu Apponyi şi atâtea vechi cunoştinţe, — noi răspundem :

Da, acolo, se va întâlni şi cu Apponyi şi cu alte cunoştinţe, cu cari, pentru apărarea drepturilor româneşti în parlamentele ungureşti, d-l Vaida a dus lupte pe cari mititeii „Viitorului” nu le-au simţit. Acolo d-l Vaida va da iarăşi luptă contra grofilor unguri cu cari liberalii — o spun multe fapte ale politicii lor! — se pupă în bot.

Aceasta însă, — ori-cât s-ar burzului „Viitorului” — nu se numeşte „bârfirea ţării”.

Paznicii anarhiei sau cele trei trăznete.

Dacă privim, cu ajutorul imaginaţiei vizuale, situaţia actuală a ţării, vedem înaintea ochilor noştri un vast şi înalt edificiu în construcţie, cu temelii puternice, înălţurii cărui forfoteşte lumea complet desorientată, într-o bizară debandadă, împărţită în grupuleţe, dintre cari unele îşi târăse mizeria şi fipelele desnădejdiei din cort în cort, altele se lăfăesc în trândăvie pe covoare de Smyrna, ici un grupuleţ, ce cântă fals şi strident din instrumente ruginite, imnuri patriotice, umblând apoi cu cheta pe la toţi nenorociţii... iar în mijlocul tuturor o cărdăşie de vre-o 10 băjandri răsfăţaţi şi rău crescuţi, atrag atenţia celor din jurul lor prin poznele şi năbădăile, ce continuă a le face neturburaţi de nimeni. La un moment dat, umblând pe la instalaţia electrică a vasului edificiu, descarcă asupra lui trei înspăimântătoare explozii, trei trăznete, cari incendiază întreaga clădire. Spre a-şi completa opera, ei se postează la eșiri şi nu numai că împiedecă ori

ce posibilitate de salvare a acelor cari îşi oferă sacrificiile lor, dar opresc cu revolverul în mână, lumea de a eşi, ameninţând pe toţi cei ce vor să-i tragă la răspundere!

Îşi poate inchipui ori cine haosul acestui sinistru spectacol. Şi acum înapoi la situaţia reală şi actuală a ţării noastre. E acelaş spectacol lugubru, pentru cel ce ştie să vadă. În ultimile luni guvernul liberal, sau fatalitatea care-l stăpâneşte, a incendiat resp. turburat ţara prin cele 3 explozii: *Procesul Manoilescu*, moartea lui Ionel Brătianu, respective fătul-monstru al acestui eveniment, adecă buchetul de buruieni veninoase al propunerilor liberale de colaborare şi în sfârşit *tristele şi gravele evenimente dela Oradea Mare*.

Ce priveşte *procesul Manoilescu*, sentinţa dată este cea mai elocventă condamnare a atitudinii guvernului liberal de atunci în această chestiune, care îl compromite cu atât mai mult, cu cât ea fusese judecată. Ţara fusese adânc agitată

pe chestiunea constituţională. Dacă guvernul a crezut şi mai crede că problema aceasta mai este controversată, de ce nu apelează la votul Naşionii suverane?

Moartea lui I. C. Brătianu a fost un trăznet, căzut pe capul partidului liberal, care trazea a provocat explozia de absurd, cinism şi ipocrizie şi de laşitate a propunerilor recente liberale de colaborare, făcute partidului naţional-ţărănesc.

Să motivăm. Absurd, pentru că ori ce om cu puţină judecată trebuia să ştie, că după moartea lui I. Brătianu — care a fost de fapt o puternică individualitate — s'a încheiat o epocă, anume epoca dictaturilor, a ciocoismului vechi, neînfrământat al spiritului vremii şi al exigenţelor politice, sociale şi morale ale României-Nouă. Pe un trecut care nu s'a ştiut de fel adapta prezentului, acesta îl repugnă, iar viitorul nici nu-l mai recunoaşte. Astfel, de fapt era absurd, să se încerce o îmbărbăţare între două lumi, două concepţii diametral opuse.

Cinism şi ipocrizie, pentru că e cinic şi ipocrit, să vorbeşti de „asigurarea liniştii” şi „solidaritate naţională”, de „accelerarea normalizării” şi „consolidării interne”, când ai la pasivul tău o acivitate de ilegalităţi patente, de volnicie şi arbitrar, de distrugere a unui partid ce a contribuit, din generaţie în generaţie, cu sacrificiul de sânge şi de trudă, la întregirea neamului, zic, când ai guvernat ani de-a rândul şi decenii chiar, un popor prin excelenţă blând, dotat, virtuos, loial şi răbduriu, prin mijloacele cele mai condamnabile de forţă şi siluire.

Ipocrizie sfruntată este afirmaţiunea, că noui alegeri ar agita inutil ţara; când tu, partid liberal ai agitat ţara în două rânduri, în modul cel mai detestabil şi fără scrupul, numai în interesul tău propriu şi în detrimentul evident al ţării, de ce să nu-i fie îngăduit partidului naţional-ţărănesc să frământare ţara, redând astfel populaţiei siluile şi batjocorite, încrederea în legalitate, în sfinţenia drepturilor ei imprescriptibile, făcând astfel o operă, de înaltă educaţie şi prosperitate politică şi clădind adevăratele temelii ale noiei epoci de normalizare şi consolidare a vieţii statului.

Laşitate, pentru că este degustător de laş din partea unui partid, ce se respectă măcar într-o inimă măsură, să propună liste comune în alegeri, partidului pe care l'a batjocorit ani şi ani de zile, căutând să-l distrugă prin toate mijloacele şi aşteptând apoi ca acesta să-l scoată din glodul tuturor păcatelor, cu sacrificiul propriei sale popularităţi şi demnităţi şi, ce e mai esenţial, în detrimentul evident al ţării.

Privitor la recente evenimente din Oradea-mare — de fapt o ruşine naţională — chestiunea se prezintă şi mai simplă. Ori guvernul e complice şi atunci să dimisioneze imediat, dând aşteptata satisfacţie ţării

şi împăciind străinătatea; — ori nu e complice, în care caz şi-a dovedit totala sa incapacitate de guvernare; consecinţa e aceeaşi: *dimisia!*

Ne aflăm într-o situaţie anarhică, iar guvernul actual joacă rolul macabru de paznic al anarhiei.

Nu parlamente de mameluci, aleşi prin teroare şi fraudă, sunt în drept a menţine la putere un guvern, ci în acest caz numai opinia publică şi interesul superior al statului poate fi decisiv.

E o crimă naţională a guvernului cu orice preţ, în contra voinei şi intereselor ţării!

E o îndoită crimă a aşteptă, ca un partid de creare şi conservare a ţării, cu adânci rădăcini în masele populare şi intelectuale, să ajungă să-şi realizeze principiile sale de pro-

păşire generală, venind la cârmă pe căi revoluţionare sau dăunătoare statului!

Singura salvare a partidului liberal este retragerea sa — propriu motu — dela cârma ţării! Ţara îi va ierta poate, păcatele şi el se va putea reface.

Iată şi singura destindere posibilă!

Nu partidul, ci Naşionea are monopolul asupra ţării! Facem apel la înalta Regenşă, să considere aceste expunerii ca o fidelă expresie a opiniei publice şi să lase zarul să cadă, chemând la cârmă cu o zi mai de vreme pe aceia, cari ard de dorul de a-şi spune neînfrunţi cuvântul şi de a-şi aduce şi ei obolul lor pentru prosperarea şi consolidarea ţării!

Dr. Ioan Bran-Lemeny.

Declaraţiunile d-lui Al. Vaida-Voevod asupra situaţiei

— Sfârşit. —

Intrebând pe d-l Vaida, ce va face Partidul dacă într-adevăr guvernul va opri adunarea dela Alba-Iulia, vicepreşedintele Partidului Naşional-Ţărănesc ne-a dat următorul răspuns:

— „Dă-mi voie să vă recomand d-v., tuturor gazetarilor bucureşteni şi înainte de toate membrilor guvernului şi ai înaltei Regenşe, lectura acestei cărţi învechite, numită „Revoluşinea lui Horia” şi scrisă de Neculae Densuşeanu. Priviţi deasemenea aceste tablouri...”

D-l dr. Alexandru Vaida scoate cartea din bibliotecă şi ne arată un perete întreg din odaia de lucru a d-sale, garnisit cu mai bine de douăzeci de stampe contemporane, înfăţişând episoade din revoluşia lui Horia, Cloşca şi Crişan şi martiragiul acestora.

În această carte — reia d-l Vaida firul vorbei — este schiţată epoca de suferinţă a Românilor, pe mai multe sute de ani, iar antecedentelor revoluşiei lui Horia îi se dedică deplină amplexare...

La pag. 130 găsim înregistrat următorul fapt:

„Mihai Brătianu ţaran din comuna Ostrov, la 20 Septembrie 1784, strigă în târgul Sfintei Maria: „*Nouă ne plac poruncile înălţatului împărat şi voim să le urmăm, până la din urmă picătură de sânge, dar fiindcă domni nu ascultă de poruncile împăratului, nici noi nu ne putem ţine de ele!*”

Aceasta s'a întâmplat înainte de izbucnirea revoluşiei şi se poate tălmăci cu dictonul: „*Vlm vi repellere licet!*”

După suprimarea sângeroasă, noblimea comitatului Hunedoarei se adresa împăratului cu o jalbă lungă, din care citez doar: „*Natura românului este astfel încât... dânsul nu voeste să creadă nici la cele mai înalte ordine ale Majestăţii Tale şi ale guvernului, dacă-l împiedică, în scopul său.*” Şi mai

departe constată oligarhia de atunci:

„*Câte sate româneşti, atâţia Horia!*”

La 1848 istoria s'a repetat. Era a şasea revoluşie mare în trecutul Ardealului, fără a socoti cele peste 200 revolte cu caracter local, în diferitele părţi ale ţării.

În acest popor, şi astăzi pulsează sângele lui Horia. Conduce, nu-l pot decât oameni în cari are încredere. Nu s'a lăsat tratat ca un neam de iloţi, de către oligarhia din Budapesta, nu va suferi mult timp nici împărăria acelei oligarhii care — pretextând un naşionalism-paravan, acoperitor al scopurilor egoiste, — uzurpează o situaţie ce nu i se cuvine.

Ferească-ne Dumnezeu ca vechiul duh al lui Horia şi lăncu să se trezească, în momente grele pentru ţară, când cu toată autoritatea noastră — cei câţi ne bucurăm încă de încrederea acestui popor de mucenici — n'am mai putea să stăpănim şi mulconim mişcarea — timpul şi împrejurările nepermiţând aceasta”.

Autonomia şi sărbătorirea Unirei.

— Se aduc însă acuzaţiuni că la Alba-Iulia se va discuta autonomia? De aci îngrijorarea tuturora.

— „Cum să nu fie omul îngrijorat, văzând că poporul nostru, atât de insufleţit pentru unire, înainte cu zece ani, astăzi — când s'ar cuveni să serbeze, într'un praznic de glorie naşională, amintirea falnicei adunări dela Alba-Iulia, — în toate părţile de dincoace de munţi, — vine să-şi exprime, — în faţa oamenilor săi de încredere — părerea că, dacă guvernul ar cuteza să oprească înşinea adunării Partidului nostru — care din libera lui voinţă a făcut o unire frăţească, iar nu o înju-

gare în sclăvia partidului liberal, — atunci conducerea Partidului să se adreseze Ligii Națiunilor, cerând restituirea acelei autonomii, de care a fost condiționată unirea la 1918?

Nu-și deschide ochii d-l Duca? Nu se gândește la festivitățile cu care va fi serbată amintirea unirei în Cehoslovacia, în vreme ce, — la noi, în loc de o singură serbare mare, însuflețită, sinceră, Basarabia va avea un simulacru de serbare aniversală — cu asistență de jandarmi — iar Ardealul și Banatul — cu revoltă și greață — se vor abține de a participa la o comedie, poreclită serbare în cazul când guvernul liberal s'ar încumeta să înscezeze — cu sbirii săi — o adunătură liberală?

Toată mișcarea studențească n'a fost altceva decât crearea unui pretext, spre a putea înăspri starea de asediu și sporirea jandarmilor în Ardeal, în vederea adunării noastre, dela Alba-Iulia, adunare care ar fi avut scopul de a paraliza curentele și discuțiile primejdioase.

Turburările studențești.

La o întrebare a noastră, d-l Vaida ne răspunde:

— „Turburări studențești? Expresia e greșită. N'au fost turburări studențești, ci turburările guvernului.

E adânc regretabil să privești căji nevinovați jertfește lipsa de prevedere a guvernului, în interesul menținerii la putere.

Am informații sigure, c'au fost condamnați studenți cu desăvârșire nevinovați, pe când agenții guvernului sunt și vor rămâne scutiți de orice urmărire. Arestările care s'au făcut — în zilele din urmă — au vădit o totală lipsă de discernământ. Ești student? E suficient ca să fi arestat, exortat, închis în prevenție.

Spre a vedea că la mișcări ar fi participat elemente minoritare, sunt între cei arestați și minoritari maghiari și chiar e-rei, băețandri imberbi, cari au asistat ca simpli spectatori la vandalisme puse la cale de guvern.

Pin această strășnicie vor să spele fața guvernului în ochii străinătății? Rezultatul va fi că pe lângă ridicol vor dobândi și disprețul opiniei publice mondiale, pe care mașinațiuni bizantine nu mai reușesc s'o înșele.

Perspectivile viitorului.

— Ce avem de așteptat, deci, dela viitor? — am întrebat pe interlocutorul nostru.

— „Credința mea este — ne răspunde d. Vaida — încă această țară n'a dat-o Dumnezeu neamului românesc spre a o pierde. Sunt convins că acestui neam îi este hărăzit un viitor strălucit. Toate mizeriile prezentului — judecate sub perspectiva istorică — se reduc la valoarea și dimensiunile unor episoade.

Oricât de categoric ar trâmbița guvernul hotărârea sa de-a rămânea la putere, oricâte minciuni s'ar colozora relativ la solidaritatea Regenței cu guvernul tranzitoriu al d-lui Vintilă Brătianu, desigur că nici membrii guvernului și nici înalta Regență nu sunt atât de lipsiți de informațiuni și de judecată, ca să nu știe că stau pe un vulcan, înconjurăți de jur împrejur de talazurile unei mări dușmănoase.

Sunt convins că un elementar simț patriotic și de conservare va determina pe liberali — în scurt timp — să aducă, în interesul țării, jertfa de a se retrage, fie fluturând lozinca tricolore, fie — dacă le-ar lipsi bunul simț necesar, — siliți să plece de mișcările din țară și de izolarea tot mai adâncă la care s'ar expune față de toate statele amice mari.

Imprumutul Cailor Ferate

Singurul motiv pentru care s'a prelungit existența guvernului provizoriu al d-lui Vintilă Brătianu — scrie ziarul „Dreptatea” — a fost speranța ce prezintă țării, că va realiza, în condiții acceptabile, imprumulul refacerii.

Pe când întreaga țară, după frământări zilnice pe chestia marelui imprumut, aștepta înfăptuirea lui, tot imprumul ce guvernul a dobândit pentru țară, e imprumul de 500 milioane lei, al Cailor Ferate la Creditul Industrial.

Prin urmare, situația financiară a cailor ferate e de așa natură, încât ele nu mai pot aștepta — pentru că nu mai au nimic de așteptat — salvarea dela imprumul extern. De-

Acțiunea latifundiarilor maghiari

Atacarea mitralierelor ungare.

Praga, 17 Ianuarie.

Organul primministrului Svehla „Venkov” publică un lung articol de fond, în care se ocupă cu ultima afacere maghiară. Ziarul scrie între altele:

În timpul când vagoanele cu mitralierele italiene au trecut în Ungaria, au fost descoperiți și arestați în Cehoslovacia numeroși spioni maghiari. Acest fapt împreună cu destăinuirile făcute de unul dintre spionii maghiari, asupra pregătirilor din Ungaria, merită cea mai mare atenție. Se vede clar că Ungaria, cu toate că prin gura naționaliștilor și socialiștilor declară că urmărește o revizuire a tratatului dela Trianon pe o cale pașnică, pregătește războiul pentru a răpi cu forța ceea ce lipsește creării unei Ungarii mari.

Toate statele Micei Antante au încercat până în prezent de a întoarce Ungaria dela politica ei aventuristă la o colaborare economică sănătoasă. Astfel a făcut Iugoslavia, România și Cehoslovacia.

La politica unei colaborări economice Ungaria a răspuns prin un tratat îndreptat atât contra Iugoslaviei cât și contra României. Conferința dela Jachi-

ficitul anului trecut nu poate fi acoperit de bugetul în curs, nu mai poate fi acoperit nici din încasările statului.

Frumoasă situație pentru o țară cu excedentele trâmbițate preluțindeni, de d-l Vintilă Brătianu. Și astăzi ministrul de finanțe, care afirmă preluțindeni că statul nu mai recurge la emisiunea Băncii Naționale, este nevoit să se adreseze Creditului Industrial, în realitate sucursala Institutului de emisiune, ca să imprumute cu o jumătate de miliard Căile Ferate.

Oricât a încercat actualul ministru de finanțe să ascundă golurile bugetare, realitatea a fost mai puternică. Tocmai, în momentul cel mai puțin potrivit, d-sa uzează de emisiunea Băncii Naționale pentru a acoperi deficitul tănuite.

Gravitatea acestei situațiuni nu poate scăpa nimănui.

mov s-a hotărât pentru un ultim proiect comun al statelor Micei Antante, care să fie înaintat Ungariei ca aceasta să urmeze calea realității și să se încadreze în sistemul economic al Europei centrale. Budapesta a răspuns din nou negativ. Se pune întrebarea: pentru ce este Budapesta neîmpăcată, pentru ce deviza conducătoare a politicii ungare este reînnoirea vechei Ungarii?

Răspunsul la această chestiune îl dă alcătuirea cercurilor conducătoare din Ungaria. În Ungaria întreaga putere se află în mâna magnaților latifundiați. Prin pierderea Slovaciei, Transilvaniei și regiunile jugoslave, Ungurii au pierdut latifundii ce erau înainte lucrate de robii slovaci, români și jugoslavi. În afară de granițele ungare au rămas complexe de păduri cari au fost nu numai un izvor de venituri, dar și un loc de petrecere vânătoarească a magnaților maghiari. Aceste latifundii au fost împărțite în statele successorale aceluia cui se cuvine: micilor agricultori, și celor maghiari, ceea ce a provocat o invidie printre agricultorii neîndreptățiți din Ungaria. De aceea este explica: bilă deviza magnaților: „Nem, nem soha”. (Nu nu, niciodată!)

În regiunile slovace, transilvănene, în Bănăt și în Croația au domnit în timpul stăpânirii maghiare zeci de mii funcționari maghiari, în școli au predat sute de învățători unguri. Aceste de bușeuri ale unguirilor au fost pierdute. Încă un lucru care explică „Nem, nem soha”. Conducerea ungară formată din aceste cercuri trimite spioni în streinătate și comandă material de război.

Ziarul „Venkov” încheie: Dacă Mica Antantă va lăsa Ligii Națiunilor ca ea să intervie pentru înarmările maghiare, Ungaria n-ar trebui să tălmăcească aceasta ca încredințăm întreaga noastră siguranță atmosferei pacifice dela Geneva. *Luăm la cunoștință transportul de „fructe” și după aceasta vom acționa.*

Ceps.

În chestiunea unei scrisori a regelui Ferdinand

Ziarul „Patria”, publică în ultimul număr prețioase informațiuni cu privire la o scrisoare a regelui Ferdinand către Ion Brătianu, care a fost publicată în extenso de „Le Journal”.

Lămuririle „Patriei” vin în urma unei știri tendențioase și provocatoare apărută în oficiul liberal din Capitală. Deși răspunsul „Patriei” a fost cenzurat, totuși chestiunea se lămuirește din rândurile care urmează: Iată ce scrie „Patria” în această chestiune:

D. Iuliu Maniu, președintele partidului național-jărnesc, a văzut fotografia scrisorii din chestiune în luna Septembrie. N'a vorbit de ea nimănui și nu s'a folosit de ea în nici o formă și cu nici un prilej. (Cenzurat).

D. Maniu fiind seamă de răspunderea pe care o are, a cerut expertiza unui expert oficial. Acesta examinând fotografia scrisorii, a constatat că fotografia scrisorii din chestiune seamănă în așa măsură cu celelalte fotografii ale scrisorilor depe datului rege Ferdinand, încât poate fi și originală, dar din unele particularități ale scrisorii s'ar putea presupune, că poate fi și falsă și a conchis, că o expertiză definitivă și sigură nu s'ar putea face decât văzând originalul.

D. Maniu necunoscând originalul scrisorii, nici originea ei, cu atât mai puțin deținătorul sau falsificatorul ei, s'a reținut cu desăvârșire dela discutarea scrisorii, fie în public, fie în conversație particulară. Iar când un ziarist francez i-a atribuit d-lui Maniu o afirmație pozitivă în ce privește caracterul scrisorii, a ținut să constate fără întârziere în sensul acestora starea adevărată a chestiunii și să rectifice informația greșită. (Cenzurat).

Evident deci, că „Viitorul” a sfeclit-o din nou. (Cenzurat).

De câte ori însă ziarele liberale vor încerca să plaseze cu îngăduință cenzurii neadevăruri, ne vom permite să constatăm adevărul și să desvăluim pe mistificatori.

Abonamente la ziar se pot face pe timp mai îndelungat sau lunar.

FOILETONUL „GAZETEI TRANSILVANIEI”.

„Hristos și Natura”

În fața unui public numeros și distins I. P. S. Mitropolitul Nicolae al Ardealului a ținut Duminecă — la invitarea despărțământului Sibiu al „Astei” și al „Asociației profesorilor secundari români secția Sibiu” — o impresionantă conferință, despre „Hristos și Natura” pe care o dăm după resumatul publicat în „Tel. Român”:

Mântuitorul n'a fost naturalist în sensul de acum al cuvântului, și nici nu n'a dat manualul de interpretare a naturii... Când Marele Învățător al lumii grăește despre fenomene petrecute în natură, urmărește un scop exclusiv religios: a ridica ființa omenească spre Părintele ei ceresc. Nu ni-a dat nici o doctrină de științe naturale, nici de politică: Hristos privește lumea în lumina credinței religioase.

Concepția despre natură a Mântuitorului are un caracter poetic simbolic. Natura e un simbol, o arătare a măreției, a puterii, a înțelepciunii lui Dumnezeu. O concepție religioasă. — Ea ne arată purtarea de grijă

a ziditorului de creaturile Sale. De aici profunda iubire a Mântuitorului pentru natură.

Hristos n'a fost idealistul visător, ci a manifestat la toate ocaziile deplină înțelegere pentru stările reale ale lucrurilor din natură, fără a face considerații de ordin speculativ asupra lor: „Fiți înțelepți ca șerpii și blânzi ca porumbeii”, ... ne zice înțelepciunea dumnezeescului Fiu.

Sau: „Rămâneți întru mine și eu întru voi. Precum viața nu poate aduce roadă din sine singură, de nu va rămânea în buciom, așa nici voi, de nu veți rămânea întru mine: Eu sânt buciomul vișei, voi vișele; ceea ce rămâne întru mine și eu întru el, acesta aduce roadă multă, că fără de mine nu puteți face nimic... De veți rămânea întru voi, orce veți vrea veți cere, și se va face vouă...”

Sau apoi neîntrecuta pildă — cine nu o cunoaște? — când Mântuitorul zice mulțimii de popor: Eată a ieșit semănătorul să samene sămânța sa... Ear a-

ceasta sămânță nu-i alt ceva, decât cuvântul lui Dumnezeu. Numeroase alte exemple, i-coane și asemănări alese și viu tălmăcite de conferențiar, ilustrează adevărul religios, care își restrânge razele asupra raportului nostru cu natura, arătând legătura strânsă între legile vieții spirituale și ale naturii, admirabila analogie întru unele și celelalte, având amândouă același izvor: Creatorul.

Credința și știința încap bine lângă olaltă. Credința îmbracă lumea în haină de sărbătoare; ea ne arată drumul spre cer, — aceasta nu însemnează că ea ar fi piedecă în mersul științelor.

Se arată, prin pilde din cele mai grăitoare, câtă analogie există între viața naturii și a omului...

De aceea, să privim natura totdeauna ca opera Părintelui ceresc și să iubim ceea ce a ieșit din mâinile Lui, și ceea ce ne înzestreză cu atâtea foloase și binefaceri.

Țara noastră e binecuvântată dela Domnul cu daruri naturale de toată măreția: să le admirăm înălțându-ne cu gândul la Făcătorul lor Atotputernic...

După descrierea unor impresionante scene dintr'o excursiune, în munții noștri pe vremea

când încă nu se năruiseră granițele despărțitoare de frați, conferențiarul termină cu îndemn cald către tinerimea școlară de față, spunându-i că: iubirea de țară nu se învață numai din carte, ci se învață mai ales din cunoașterea naturii și a frumuseților pământului nostru; în contact cu natura, veți învăța să fiți mai buni, mai răbdători; — biruind urcușul munților, veți birui mai ușor și urcușul greutăților din viață; precum v'am îndemnat să cercetați sfânta noastră biserică, așa vă îndemn astăzi să ieșiți în templul mare al firii, în atmosfera curată și vivificatoare a plaiurilor și munților noștri salvatori de neam...

Conferența se sfârșește cu următoarele cuvinte înălțătoare, din una dintre cele mai însemnate scrieri astronomice ale lui Kepler:

„În sfârșit îmi rămâne, până a nu mă ridică dela această masă, pe care mi-am făcut lucrările, să-mi ridic ochii și mâinile către cer și să-mi îndrept cucernica-mi rugă către Părintele luminilor. O Tu, care prin luminile ce ai vărsat peste toată natura, trezești în sufletele noastre dorința fierbinte după lumina harului Tău, ca se ne dai prin el lumina strălucitoare Tale măririi, mulțămescu-Ți Ție, Dum-

nezeule și Ziditorule, pentru desfătările ce le-a simțit sufletul meu, când a privit în extaz frumuseța fapturilor Tale. Iată, aici am săvârșit o lucrare care cuprinde rodul ostenelelor mele și a minții ce în nemărginita-Ți bunătate mi-ai dat-o mie. Pe cât m'a putut sluji slabul meu spirit, m'am silit să arăt oamenilor prin dovezi strălucirea fapturilor Tale... dacă voui fi zis vre-o nepotrivire, învață-mă Tu Doamnel ca să o îndreptez. Să mă fi orbit eu de trufie înaintea minunatelor frumuseți ale lucrurilor Tale sau să fi căutat a-mi câștiga un nume de îngâmfare între oameni, ridicând acest monument, care trebuie să fie închinat numai măririi Tale, — iartă-mi atunci Doamne răstăcirea și fă ca această lucrare să nu poată aduce nici odată vre-un rău, ci să slujească întotdeauna spre a oamenilor mântuire și spre a Ta preamărire!”

Societatea Principele Mircea — precum aflăm — lucrează cu febrilitate la fruştă programului reprezentăției ce aranjează în sala Redutei la 3 Febr. cu concursul doamnelor și d-soarelor din Societ. Brașovului.

Din durerile Maramureșului

Procesul Groedel—axa campaniei de răsturnare a guvernului. — Interpeleția d-lui Iuliu Maniu, — așteptată de popor. — Alte știri din Maramureș.

Marele proces al moșnenilor nobili din Vișăul de mijloc și Vișăul de sus, în urma comunicării geniale a d-lui Maniu, se transformă în procesul regimului liberal-fanariot și devine axa campaniei de răsturnare! Guvernul d-lui Vintilă se află în fața situației cămilei chemate a trece prin urechea acului cu bagajul de fraude comise față de moșia Mușatinilor.

Substratul procesului.

Groedel a câștigat în 9 April 1924 sentința Comitetului Agrar No. 265 S. Tr., prin care se scutesc 14.000 jug. cad. suprafață, fruntea composesoratului, din masivul Groedel și cei 90 tovarăși, în majoritatea lor evrei cămătari; ar fi eșit din comunitate și indiviziunea desmembrată prin sentința Tribunalului Sighet No. 1816 din 1911 P. În 11 Martie Tribunalul Sighet prin însăși sentința No. 589 C. 1926 (I), care hotărăște planul de segregare (partaj), declară de desființată sentința No. 1816, 1911 P.

Reeditarea aceluiași plan de parlat altcum nu avea rațiunea de a fi operată în 1926. Încă înainte de 18 Ian. și 2 Dec. 1927, adică înainte de a se pronunța Casația în procesul cu bucluc, s'a cerut în baza de drept, să revină Comitetul Agrar asupra hotărârii sale din 9 April 1924 și să exproprieze și restul de 14.000 jug. cad. contemplate a se desmembra în acarelele celor 91 speculatori necomposesori, cum a expropriat acaretul statului și al celor 1469 familii moșnenești rămase cu compețițele lor sub 100 jug. cad. în comunitate composesorală și pe mai departe — pentru a se înființa pădure comunală pentru locuitorii, cari nu sunt composesori — deposedându-se complet moșnenii nobili români de moșia lor milenară.

Vor fi sprijiniți Români sau veneticii?

Avocatul statului a depus raport favorabil, d-l Argetoianu sprijinește dreptatea Românilor însă d-l Cipăianu ține cu tot prețul la opera și tradiția decedatului Constantinescu, care pe lângă, că era ministrul agriculturii, mai era întâi de toate avocatul lui Groedel!

D-l Cipăianu, acuma v'a da examenul pentru „șpăii“ primiți pomană la Blaj și se va grava pe tabla cerată a istoriei: Va sprijini dreptatea Românilor năpăstuiți sau hojla vădită a veneticii verosi.

Se așteaptă interpeleția d-lui Maniu.

Toată lumea așteaptă cu nerăbdare interpeleția d-lui Maniu anunțată în cauza problemei Maramureșului, problemă chemată a lichida școala și tradiția școlii lui Alecu Constantinescu. D-l Maniu va analiza și sentința Casației din 2 XII 1927, care și-a depășit competența când ilegal a respins recursurile, în loc să le restituie spre completare. Interpeleția va mai îmbrățișa problema completă a operațiunilor Reformei Agrare, a celei mai nerușinate panamale.

Intervenția d-lui Maniu deveni salvatoare în ultimul moment. De aceea în ziua de 8 I a. c., la Sighet poporul nemulțumit a ținut prin adunare populară, să-i exprime recunoștința și să constrângă elementele montate de liberali din organizația Maramureș a Partidului Național-Tărănesc să se supună autorității Comitetului județean și să bată în retragere. Astfel în loc de scandal după cum sperau liberalii, a rezultat cimentarea orga-

nizației Partidului Național-Tărănesc. Eșecul liberalilor este viu comentat.

Alte știri din Maramureș.

Ministrul de Interne prin decretul Regal No. 23.753 din 30 Dec. 1927 apărut în Mon. Oficial No. 286 a deslăsat comuna Vișăul de mijloc de către Vișăul de sus, care unire ilegală s'a pus la cale de către Groedel spre a putea jefui composesoratul ambelor comune, însă unirea lor n'a putut deveni definitivă. Pentru ca nu cumva să scape Vișăul de mijloc din ghiarele jăfuitorilor, prefectul Mihály Gabor, șabesgoiul evreilor parazitari, a cerut Min. de Interne suspendarea decretului Regal, pe care nu voiește a-l executa. Trădătorii se complac în ipostaza de pe timpul lui Tisza Pista.

— În vederea terminării regimului liberal, renegații locali cu instrumentele lor docile încearcă să năpădească Partidul Național-Tărănesc spre a împedea desfășurarea normală a evenimentelor și cursul dreptății românești. Videant consules!

— Hahamul Groedel continuă febril cu 20 ingineri lucrările tehnice pentru desmembrarea și tunderea pădurilor composesorale: are asigurări din București!

— Prefectul Mihály Gabor, ca să procure zestre pentru fida fostului primar Petru Timiș din Borșa, i-a votat sub titlul de spese din 1925, ulterior și cu presiune ne mai pomenită, 143.000 Lei în mod ilegal! Spesele s'au făcut în 8 zile cât a costat un drum la București pentru aprobarea contractului, prin care Borșa vânduse 50.000 m³ brad întreprinzătorului Ellenbogen, dela care primise la timp notarul Petrovai Petru și Timiș Petru câte 100.000 Lei. Notarul e îndestulat, fostul primar însă vrea să mai jăcmănească și comuna.

Suntem curioși, ce v'a hotărâ d-l Ministru de Interne, — hojla fiind prea îndrăznească. Cor.

Propaganda maghiară în Italia

După știrile din Roma s'a înființat acolo din inițiativa reprezentanților Ungariei în Italia o societate maghiară cu filiale în Milano și Fiume. Președintele societății a fost ales contele Valperze. Printre membrii se află Pompeio Bordero ducele Bouampagni, contele Spaletti, ministrul contele Torre, șeful presei dela ministerul de externe Moseda, președintele Curții militare de justiție Calasuti etc.

Scopul societății italo maghiare este ținerea la ordinea zilei a chestiunilor referitoare la Ungaria și adâncirea raporturilor prietenești între Italia și Ungaria. La societatea aeroclubului italian s'a înființat o secțiune italo-maghiară, care își va începe activitatea prin un ciclu de conferințe.

Bani eftini

Se capătă împrumut pe intabulare. Amatori din provincie trimeteți extrasul al cărții funduare și certificatul oficios de valoare.

Agentura Comercială

BRAȘOV
Strada Spitalului 18.
Reprezentanța fabricii de țigle.
49 2—0

No. 163/1928.

Camera de Comerț și Industrie Brașov

Licitație asupra instalațiilor tehnice pentru noua clădire a Camerei de comerț și de industrie din Brașov.

În sensul legii asupra contabilității publice (art. 72—83) Camera de comerț și de industrie din Brașov publică licitație cu oferte scrise pentru următoarele lucrări:

1. Canalizare în afară și în interiorul clădirii.
2. Instalație pentru apă rece în interiorul clădirii.
3. Obiecte de amenajare.
4. Încălzirea centrală cu apă caldă de presiune joasă.
5. Instalarea conductelor electrice pentru luminat și sonerii, eventual și pentru telefon interior (de casă).

Planurile, devizele și condițiunile după cari urmează a se executa aceste lucrări se pot examina în birourile Camerei, Brașov, Str. Porții No. 65.

Ofertele sigilate se vor preda secretariatului Camerei până cel mai târziu Sâmbătă 11 Februarie a c. orele 11.

Deschiderea ofertelor se va face în aceeași zi la orele 11^{1/2}, de către Com. s. a. de clădire a Camerei în prezența eventualilor concurenți participanți.

Adjudecarea va avea loc după 8 zile, adică la 18 Februarie 1928 orele 11 în localul Camerei.

Brașov, în 16 Ianuarie 1928.

Camera de comerț și de industrie Brașov.

Președinte: Schreiber. Secretar: N. G. Gologan.
55 1—1

Publicațiune

Se aduce la cunoștința generală, că la Inspectoratul Muncii R. g.unea 17 Brașov, Strada Gării (casele dr. Baiulescu) este vacant cu începere dela 1 Decembrie 1927, postul de impiegar (impiegată) stagiar cl. II. Acest post este retribuit, în prezent, cu lei 500 salariu de bază, plus accesorii, adică în total 458 lei pe lună.

Candidații trebuie să îndeplinească condițiunile art. 76, adică să aibă absolvit liceul sau o școală echivalentă.

Cererile pentru ocuparea zisului post, urmează a fi depuse, însoțite de următoarele acte: Extract de naștere, certificat medical că este apt pentru serviciu, eliberat de medicul comunal din circumscripția unde domiciliază; certificat de studii, dovadă de satisfacerea serviciului militar, declarație de limbile ce cunoaște, la sediul Inspectoratului Muncii Brașov, în termen de 15 zile dela publicarea în ziare a prezentei înștiințări.

Asemenea candidații sunt obligati a depune un examen, a cărui dată se va anunța ulterior.

În conformitate cu al. b) art. 76 din regulamentul pentru statutul funcționarilor publici, în cazul când până la data fixată nu se vor prezenta candidații conform condițiilor menționate, se vor putea primi la examen și candidații absolvenți ai unui curs secundar inferior sau a unei școli echivalente.

Publicațiune

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de 26 Ianuarie a. c., ora 9 a. m. la gara Brașov, se vor vinde prin licitație publică mai multe mărfuri prisos, mărfuri în suferință și obiecte găsite.

Informațiuni mai detaliate se pot primi la Biroul magaziei de mărfuri CFR, Brașov.
Direcțiunea 14 Exploatare.
52 1—1

Inscrierile în listele electorale

CETAȚENI! Cine n-a fost trecut în listele electorale afișate la primării, mai are dreptul conform art. 14 din Legea electorală să prezinte cereri de înscriere și contestații în tot cursul lunii Ianuarie la judecătoria de ocol. Asupra cererilor de înscriere judecătorul se pronunță imediat la prezentarea lor dispunând înscrierea în liste a alegătorului respectiv.

Blanchete pentru înscriere se găsesc la ziarul „Gazeta Transilvaniei“ și se pun gratuit la dispoziția celor neînscrși.

CETAȚENI! Folosiți-vă de ultimul termin de înscriere (luna Ianuarie) ca să puteți lua parte la apropiatele alegeri!

Mica publicitate

De închiriat sau vânzare casele Str. Oului 37. Informațiuni Pe Tocile 38. 14 3—3

S'a găsit un costum de femeie pe drumul serpentin de la Poiană. Păgubășul să se adreseze la dl. Sieberhorn Henrich, Str. Cacova de jos 36. 56 1—1

La o Societate de Asigurări bine organizată în Ardeal se caută achizitori și agenți contra salariu și comision oferte înscrise la Adm. ziarului. 51 2—3

Depozitul de vinuri naturale
STELIAN NICOLAU
Strada Căpitanului No. 14.
(TELEFON 256).

Vinuri de Drăgășani, Dealul Mare și Odobești, cu următoarele prețuri:

Vin Crămboșe	1 Kgr.	22 Lei
„ Schesla	1 „	24 „
„ de masă	1 „	25 „
„ Riesling	1 „	28 „
„ Fetească	1 „	32 „

Vânzare en-gros.

32 2—0

No. 407/1928.

Publicațiune

Se publică spre cunoștință generală, că în ziua de 21 Februarie 1928 ora 10 dimineața în localul ocolului silvic Oraș-Timiș cu sediul în Brașov, Str. Argintarilor No. 5, se va vinde prin licitațiune publică, cu oferte închise și sigilate o cantitate de circa 200 metri cub de brad din pădurea Cermen pe tulpină.

Prețul de strigare este pentru un metru cub pe tulpină 300 Lei, ca garanță se cere 4000 Lei.

Vânzarea se va face pe lângă observarea dispozițiunilor legii pentru contabilitatea publică (Art. 72—83) și conform condițiilor speciale, de cari amatorii pot lua cunoștință zilnic dela ocolul silvic Oraș-Timiș între orele 8—13.

Brașov, la 13 Ianuarie 1928.
Primar: Dr. Moga. Secretar general: Socaciu.
48 1—1

Licitațiune

Casa din Strada Lungă 197 se va vinde în ziua de 30 Ian. 1928 ora 3 p. m. în biroul ad vocațional dr. Carol Kloos, Strada Porții 22, printr-o licitație orală extrajudecătorească. Condițiunile se pot vedea tot acolo zilnic dela 8—12 și 3—6.
54 1—1

TEATRU ASTRA

Artiștii Teatrului Național din București sub conducerea mareșelului artist G. CIPRIAN și cu concursul celebrului comedian I. MORTUN și al talentatei artiste DORINA DEMETRESCU etc.

Luni 30 Ianuarie 1928 orele 9 seara vor reprezenta marele succes Bucureștean

Omul cu mărtoaga

Comedie în 4 acte de G. CIPRIANU.

Bilete la agenția Zane, Astra.

La agenție s'au pus în vânzare biletele Trupel TANASE cu formidabilul succes Bucureștean

„DIN TOATA INIMA“

Revistă în 2 acte și 4 Tablouri de A. de HERTZ

și

„PAPUȘ-LE“

cu AGRIPINA MARGH.

Primăria municipiului Brașov.

No. 360/1928.

Publicațiune

Din fundațiunea Ioan Plecker, fost doctor în medicină se vor împărți la 1 Aprilie 1928, 17 legate de câte 200 Lei.

Drept de a cere și de a primi vre-unul din aceste legate are fiecare cetățean sărac din Brașov fără deosebire de națiune și religione, se cere însă ca petentul să fie născut în Brașov și să fie căsătorit ca să poată scrie chitanța în limba germană, suma de 200 Lei subscriind chitanța cu mâna proprie, excepțiune se face în cazul dacă individul este împiedecat dela scris prin vreun defect fizic.

La rugare sunt a se anexa atestatul de botez și atestatul medical. Rugările pentru aceste legate sunt a se înainta la Primăria Municipiului Brașov până la 10 Martie a. c., ora 12 a. m. Brașov, la 16 Ianuarie 1928.

Primar: Dr. Moga. Secretar general: Socaciu.
57 1—1

Cinema „Astra“ (Apollo)

21—23 Ianuarie
Senzatie mondială

Răposata Excelență

Mare comedie după renumitul roman al lui Rudolf Presber și Leo Walter Stein, în 8 acte

În rolul principal: W. Fritsch, O. Tschowz, H. Junkermann, L. Potechina.

Afară de aceasta cel mai nou Ufa Journal.

Cețiți și răspândiți
„Gazeta Transilvaniei“
cel mai vechi ziar românesc

Tara să fie stăpână pe destinele ei!

Declarațiile d-lui I. Mihalache la întrunirea dela Buzău.

La marea întrunire ținută zilele trecute la Buzău, d-l I. MIHALACHE a rostit un inimos discurs, spunând între altele:

„Tara este sătulă de luptă, dar este sătulă de lupta pentru procopseală. Poate astăzi ni se va spune și nouă 'la fel, însă noi le răspundem: Dacă aveam nevoie de procopseală, depuneam armele și ne înțelegeam cu d-l Vintilă Brătianu.

Preferim să mergem în fața baionetei pentru a înscăuna țara însăși pe scaunul ei, iar nu pentru ambiții de portofolii ministeriale și deputație. În țara noastră e haos și desfrâu. Nu știe omul cumsecade ce să mai facă și încotro să apuce. Poporul acesta, care a eșit din tranșee nu se împacă cu această stare de lucruri și cere și el astăzi dreptate.

Să se simtă țara stăpână de jos până sus. Vrem să vedem țara stăpână pe ea, însăși.

Partidul liberal e sprijinit pe un gard putred. Nu mai putem răbda. Să sgâlțuim gardul putred pe care se sprijină partidul liberal.

De 10 ani colindăm țara ca peșcarii lui Christos și am căutat să unim suflet cu suflet.

Voința pleacă dela națiune iar nu dela Palat. La noi a fost întors. Când răposatul rege vedea care este voința țării, patronul, tuturor samavolnicilor, Ion Brătianu, îi spunea: astupă-ți urechea Majestate că răcești. Asta e vânt turbat, bate despre bolșevici. Regele asculta și Ion Brătianu continua să mențină țara în situația degradatoare a mizeriei. Brătianu de 10 ani ținea proptea regală, pe care se sprijinea gardul liberal.

În locul marelui proptele, voința populară, liberalii nascociseră proptea competiției.

Toate cutiuțele din capul lui Vintilă Brătianu astăzi sunt răsuflate și nu a rămas în ele decât cenușă. De 10 ani ducem războiul cu acest satrap. De 10 ani am voit să-i arătăm nevoile țării și nu vrea să ne audă. Cele spuse de noi nu le putea să le conceapă. Norii din capul d-lui Vintilă n'au putut da ploae niciodată, de 10 ani, în țara românească și numai în secetă a fînt-o.

Când spuneam, d-lui Vintilă Brătianu, să facem un împrumut străin, ne răspundea: nu avem nevoie, ne refacem prin noi înșiși-ne. Și prin noi înșiși-ne al lui Brătianu am văzut ce ni s'a putut da: un Dinu Brătianu cu Letea, Manolescu-Strunga cu Frigul, etc.

Acum, după 10 ani, toboșarii d-lui Vintilă merg să bată toba după capitalul străin. Stabilizarea pe care noi am cerut-o de 10 ani, o cere d-asa astăzi, după ce am ajuns la faliment. Comerțul, industria și agricultura sunt în plin dezastru, grafie politice — leului — a d-lui Vintilă Brătianu. Toți leneșii și samsarii s'au proccopsit după urma politice liberale. Intrebăm pe d-l V. Brătianu care de 10 ani ia sângele țării, ce ne-a putut da până astăzi? Nu ne-a putut da altceva mai bun, decât falimentul.

Prin îndrăzneală vor să se mențină la putere. Străinătatea a ajuns să se convingă și ea, ceace a îndreptățit-o să-i trimită d-lui V. Brătianu — în urma cererii de împrumut — controlori pentru a stabili realitatea din țara românească.

Aliații noștri, cari au sângerat împreună cu noi în tranșee, au constatat că nu Brătianu este țara, ci noi suntem țara. Țara e cu noi acei cari dorim întronarea legalității și a libertății.

Deci dacă țara e cu noi, trebuie să facem dovadă că românul nu mai poate răbda.

Dacă nu înțelege să plece de voce, vom căuta ca prin planul nostru întocmit de luptă, să facem să sgâlțue tronul și toate puterile în stat. Vom spune jandarmilor să păzească hoții, iar nu pe noi. Vom căuta să arătăm armatei că este degradator să se facă uneltele altora, cari au secătuit poporul.

Și armata a dovedit mândrie și demnitate cu ocazia procesului d-lui Manolescu, care fusese dat judecâței.

Și armata avea ordin să-l condamne. Conștiința armatei a achitat pe Manolescu cu tot ordinul tiranului de a-l condamna. Astăzi când toate conștiințele cetățenilor din toate straturile sociale sunt complect luminate mai mult ca ori când, putem striga sus și tare: să înceteze despotismul brătienist! La o parte cu ciuturile bătrâne, să trăiască vița cea tânără!

Colaborarea partidelor d-lor I. Maniu și N. Iorga

„Neamul Românesc“, ziarul d-lui prof. N. Iorga publică următorul comunicat:

„Unele ziare vorbesc de o înțelegere nouă ce s'ar fi stabilit între d-l profesor N. Iorga, șeful Partidului Național și d-l Iuliu Maniu, șeful Partidului Național-Tărănesc.

„Nu era nevoie de a se fixa vre-o nouă înțelegere între cele două partide. Legătura dintre ele, a rămas tot ceea ce era înainte, adică o colaborare de opoziție în vederea unei schimbări de regim.

„Pentru ce va urma după aceasta, n'a fost nici o propunere dintr-o parte, și prin urmare nici o acceptare dintr-alta.“

Semnarea Concordatului. „Universul“ este informat că probabil d-l ministru de externe N. Titulescu va semna și concordatul cu Vaticanul cu prilejul călătoriei și misiunii sale la Roma, dacă Sf. Scaun va admite ultimele cereri făcute de guvernul român.

Adunarea Comitetului școlar comunal.

Eri, Vineri, s'a ținut în sala „Statului“ adunarea generală a Comitetului școlar comunal a vând la ordinea zilei: a) arcarea gestuinei pe anul 1926, votarea bug tului pe 1927 și propuneri. Discuția a durat dela ora 3^{1/2} d. e., până la ora 7 seara.

S'a luat cunoștință de gestiunea anului 1926 s'apându-se însă din vedere punerea la vot a descărcării gestiunii conform art. 146 din lege.

S'a votat bugetul pe anul 1927 cu oareșcari mențiuni.

Clădirea școlilor pe Tocile și în Stupini.

La punctul 3 al ordinei de zi s'a hotărât ca în acest an să se înceapă edificarea unei școli primare în Scheiu pe Tocile și la Stupini. Clădirile celorlalte școli se vor începe în anul 1929. Stăruința depută de primarul Municipiului Brașov în ce privește clădirile școlare pe teritoriul orașului Brașov vor contribui fără îndoială la înălțarea prestigiului corpului didactic ca și al școlilor noastre primare.

La discuție au luat parte primarul dr. Moga și d-nii Măgulescu, P. Munteanu, d-ii R. Tar

Este adevărat?

Ajutor ministerial ori pomană liberală?

Afăm dela București — și lucrul pare a fi pe deplin confirmat de spusele unor membri ai organizației liberale din loc, — că zilele acestea ministrul cultelor ar fi dat suma de 200.000 Lei pentru ajutorarea bisericii sărace din județul nostru.

Nu știm dacă acest gest a fost făcut de dl Lapedetu, — în calitate de deputat al județului nostru, — numai pentru județul Brașov, ori același ajutor l'a acordat, în calitate de ministru al cultelor, și altor județe.

După felul discret însă în care, aflăm că s'ar, face distribuția acestei sume în județul Brașov, se pare că darul dlui ministru al cultelor este împachetat în ambalajul politice de partid, urmând ca împărțirea după parochii să se facă cu cumpăna succesului liberal în alegeri.

În scopul acesta sta-majorul organizației liberale este convocat pentru o zi a săptămânii viitoare la Bran, unde se va face împărțirea pomenei ministeriale.

Atât am aflat. Dacă lucrul se prezintă de fapt în felul acesta, atunci mai avem ceva de adăugat:

Pentru ca nevoile bisericilor să nu fie confundate cu interesele de partid, dl ministru al cultelor, — chiar liberal fiind! — ar trebui să pu a piciorul în prag și să strige că banii trimși de d-asa sunt bani din banii țării și că distribuția lor nu poate fi deci făcută în calculele liberale.

Preoții din județ, cari cred că biserica lor are nevoie de ajutor, să se intereseze la Prefectura județului, iar aceasta la rândul ei să dea un comunicat despre felul distribuției sursei amintite.

E vorba doar de bani adunați din munca cetățenilor, sunt bani destinați pentru nevoile acestora și aceștia au dreptul să știe ce se face cu banii lor.

Ministerul de finanțe a aprobat prelungirea termenului pentru întocmirea bugetelor județene până la 1 Martie a. c.

G. Popescu și R. Ardelean. Pentru chestiunile cari s'au votat, și-au dat votul nu numai delegații comitetelor școlare ci și membrii comitetului școlar comunal, dintre cari a lipsit numai revizorul școlar.

Votul delegatului comitetului școlii primare No. 4, a directorului Reit, n'a putut fi luat în considerare, deoarece alegerea comitetului școlar al acestei școli este contestată din luna Martie a. trecut și că cu toată hotărârea Comitetului școlar comunal luată în luna August ca dosarul alegerii să fie înaintat Casei Școalelor spre hotărâre, Casa Școalelor n'are cunoștință de această alegere contestată. Din cauza aceasta — precum ni se comunică — toate actele comitetului școlii primare Nr. 4 dela acea dată nu pot fi valabile până ce nu va fi confirmată acea alegere de către Casa Școalelor.

COMUNICARE

La Liceul „Andrei Șaguna“ din Brașov, examenul particular încep pe ziua de 6 Februarie a. c.

Toți elevii se vor prezenta la ora 8 a. m., în cancelaria Direcțiunii.

Directunea.

INFORMAȚIUNI

Inscrieri în Partidul N. T. Ziarul „Dreptatea“ publică o nouă serie de înscrieri în organizația P. N. T. din București, între cari numeroși avocați și artiști, în frunte cu d-nii I. Gr. Periețianu, avocat, Ion I. Livescu profesor, artist, fost director de Teatru Național, I. Al. Chihaiia avocat, Spiridon Georgescu artist-sculptor etc. etc.

D-l Ștefan C. Pop în Bucovina. Măine, Duminică 22 Ian. 1928, d-l Șt. Ciceo Pop va ține o conferință la Cernăuți despre „Unirea Ardealului și Banatului cu patria-mumă“, invitat de „Chemarea tinerimei din Bucovina și Hotin. D-l Pop, va insistă mai ales asupra hotărârilor dela Alba-Iulia.

Explorarea regiunilor aurifere din Rusia. Societatea sovietică pentru extragerea aurului „Soiuzzoloto“ a asignat suma de 525.000 ruble pentru lucrările de explorare în diferite regiuni aurifere din Rusia. Vor fi organizate 10 expediții, între cari una va fi trimisă în Celeabinsk, două în Kazakstan, 7 în Siberia, 5 în Extremul orient, etc. Aceste expediții vor fi însărcinate și cu lucrări geodetice și topografice. Intreaga acțiune va fi încheiată în decursul acestui an. „Soiuzzoloto“ s'a pus în legătură cu numeroase institute științifice în scop de a obține ajutorul lor pentru executarea planului.

Marele curs de esperanto la Brașov își ia începutul în ziua de 23 Ianuarie 1928 la orele 7 seara, în sala vânătorilor din restaurantul Gewerbeverein, sub conducerea președintelui nou ales. Cu această ocaziune sunt bineveniți atât membrii cei noi, cât și cei vechi. Cu abateri dela sistemul obișnuit până acum, cursul se va efectua pe lângă schimbări surprinzătoare. Inscriserile se fac în locul și timpul susindicat, în prealabil la președintele D. Alexe Lázár, Tg. Cailor No. 10.

Amânarea procesului G. Papan. Azi era să aibă loc procesul fostului director al școlii de meserii din Râșnov G. Papan pentru crimă de omor. Se știe că în primăvara anului trecut a fost găsită asasinată în pădurea dela Codlea cumnata lui Papan, d-șoara Elena Lupan din Brașov. Papan fiind învinuit de asasinarea cumnatei sale, ceea-ce asasinul a și recunoscut, a fost deținut. Procul s'a amânat pe ziua de 18 Februarie, din cauză că apărarea a cerut o nouă expertiză asupra delapidărilor săvârșite în același timp de Papan din banii școlii de meserii.

Corpul VII de armată, serviciul intendenței, va ține la Sibiu, Strada Regina Maria 11 în ziua de 25 Ianuarie orale 11 a. m. o licitație publică pentru aprovizionarea cu circa 60 va-goane ovăz, calitate bună din recolta anului 1927.

La șezătoarea populară, care va avea loc mâine, Duminică, la ora 5 d. a. în sala liceului „A. Șaguna“ va conferința d-l căpitan Petrescu dela Comandamentul Corpului de armată despre „Noi și voi“ sau „Cum vom realiza adevăratul suflet românesc“.

Asasinii inginerului Socaloglu, ucis în luna Iulie trecut, au fost arestați eri la București, în urma denunțului fratelui unuia dintre asasini. Ei sunt indivizii Ion Voicu, frizerul Ion Galin și Gh. Vaida, cari au mărturisit fapta lor.

D-l prof. N. Iorga — după cum anunță ziarul „Curentul“ — va lua parte la adunarea P. N. T. dela Iași din 29 Ianuarie, cu care prilej va face importante declarații politice.

D-nii Mihai Popovici și V. Madgearu, fruntașii P. N. T., care se găesc de câteva zile la Londra, se vor întoarce în țară la începutul săptămânii viitoare.

Regina Marioara a Jugoslaviei a dat naștere unui băiat. Regina și micul prinț, a cărui naștere a fost anunțată populației capitalei Belgrad cu 101 salve de tun trase de pe fortăreața Belgradului, se găesc în escelentă stare de sănătate.

Apele Dunării cresc. După știri sosite la ministerul de comunicații, apele Dunării sunt în creștere amenințând portul Ramadan. Trecerea Dunării pe gheață la Giurgiu și între Călărași și Siliștra a fost oprită. Din județul Vlașca se semnaleză inundații. În comuna Slobozia sunt sub apă 450 hectare.

Ani uscați în perspectivă. După prezicerile cunoscutului meteorolog londonez Sir Napier Shaw, ciclul anilor umezi a luat sfârșit, având să urmeze o serie de ani uscați.

Championatul aviației pe anul 1927. Uniunea aviației pariziană a decretat pe faimosul aviator american Lindberg și pe aviatoarea Lady Bailey campionii aviației pe anul 1927.

Martți, 24 Ianuarie, fiind sărbătoare legală — serbarea Unirii — numărul viitor al ziarului va apare Miercuri în 25 Ian. la ora obicinuită.

Știri din străinătate.

Pentru prelungirea vieții în America.

Din NewYork se anunță că fostul președinte al oficiului de navigație în Statele Unite a donat un milion dolari pentru înființarea unui institut special lângă universitatea din Chicago. Misiunea acestui institut va fi descoperirea de mijloace pentru prelungirea vieții. Institutul va activa în primul rând în direcția profilaxării diferitelor boli sociale.

Congresul socialdemocrat din Cehoslovacia.

La sfârșitul lui Ianuarie va avea loc la Praga congresul socialdemocraților cehoslovaci, cari, după cum se știe, au obținut un însemnat succes în ultimele alegeri comunale. Pe lângă 400 participanți din Cehoslovacia vor participa 50 delegați din străinătate. Înainte de deschiderea congresului grupurile socialdemocrate se vor înțelege asupra diferitelor rezoluțiuni ce vor fi luate, pentru a se înlesni astfel lucrările congresului.

Comemorarea lui Schubert la Viena.

Anul 1928 este considerat la Viena anul lui Schubert. Cu prilejul comemorării acestui mare compozitor vor fi organizate mari festivaluri muzicale cum Viena încă nu le-a văzut. Se așteaptă că la serbările principale vor sosi la Viena 50 mii cântăreți, între cari și 20 mii din Germania, 8 mii din Cehoslovacia, 2 mii din Statele Unite, etc.